

2. Peek S. (2020). How to Use Crowdfunding to Support Your Small Business Through Coronavirus / U. S. Chamber of Commerce. URL: <https://www.uschamber.com/co/run/business-financing/coronavirus-crowdfunding-campaigns> (дата звернення: 18.03.2022).
3. Sirenko N. Baryshevska I. Melnyk O. (2021). The Genesis of Financial Market Institutionalisation in Ukraine: An International Perspective. Scientific horizons. Vol. 24, № 10. URL: [https://doi.org/10.48077/scihor.24\(10\).2021.97-108](https://doi.org/10.48077/scihor.24(10).2021.97-108) (дата звернення: 18.03.2022).
4. Testa S., Roma P., Vasi M., Cincotti S. (2019). Crowdfunding as a tool to support sustainability-oriented initiatives: Preliminary insights into the role of product/service attributes. Business Strategy and the Environment, pp. 1–17. <https://doi.org/10.1002/bse.2385>.
5. Де взяти гроші на свій проєкт? 5 платформ для краудфандингу. URL: <https://happymonday.ua/5-platform-dlya-kraudfandyngu> (дата звернення: 18.03.2022).
6. Hörisch J. (2019). Take the money and run? Implementation and disclosure of environmentally-oriented crowdfunding projects. Journal of Cleaner Production, vol. 223, pp. 127–135. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0959652619307930> (дата звернення: 18.03.2022).

УДК 336:631

ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ В СИСТЕМІ ЗОВНІШНЬОЇ ПІДТРИМКИ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Мікуляк К. А., асистент

Миколаївський національний аграрний університет

Фінансові відносини пов'язані з формуванням, розподілом та використанням фондів грошових засобів. У процесі свого колообігу, капітал будь-якого підприємства проходить послідовно наступні фази: грошова, виробнича, товарна, знову грошова. Світова фінансова криза негативно вплинула на фінансові відносини, які роками напрацьовувалися, удосконалювалися й закріплювалися між суб'єктами господарювання.

Теоретичним аспектам фінансових відносин приділяли увагу С. Нікола [2], Л. Кобиляцький, Р. Пікус та ін. Фінансові відносини опосередковують процеси виробництва, розподілу, перерозподілу національного доходу в цілому та валового регіонального продукту, зокрема [2].

До складу внутрішніх входять фінансові відносини між підприємством та його власниками (засновниками), структурними підрозділами, працівниками, а також відносини в середині самого підприємства (з приводу формування чистого прибутку підприємства і використання різного роду грошових фондів, визначення величини нерозподіленого прибутку звітного періоду) [2].

Типові складові частини сфери зовнішніх фінансових відносин підприємства такі: відносини між підприємством та його акціонерами, державою, постачальниками, покупцями, фінансово-кредитними установами.

Фінансові відносини в системі зовнішньої підтримки діяльності підприємства включають: різні форми фінансування розвитку підприємства; кредитування підприємств; лізинг або оренду; страхування та ін. [1].

Уряд для сприяння залученості більшого кола сільськогосподарських товаровиробників до державних програм, та як наслідок, збільшення посівних площ в Україні, вніс зміни до державної програми «Доступні кредити 5-7-9%» (Постанова КМУ від 24.01.2020 № 28) та портфельних гарантій (Постанова

КМУ від 14.07.2021 № 723). Зокрема, змінами уточнюються суб'єкти, які мають право на отримання підтримки [4]. Так, в умовах сьогодення державну підтримку можуть отримати українські аграрії – фізичні або юридичні особи - резиденти України, за умови, що їх засновники не є громадяни держави, визнаної Україною державою-агресором/окупантом, та/або особою, яка належить або належала до терористичних організацій (суб'єкти, які мають інших бенефіціарів мають право на участь) [4].

Забезпеченню сталого проходження посівної кампанії у 2022 році Постановою КМУ від 12 березня 2022 р. № 274 для малих та середніх сільськогосподарських товаровиробників збільшено граничний обсяг державних гарантій на портфельній основі до 80% загальної суми зобов'язань за основним боргом за портфелем кредитів банку-кредитора та 80% за кожним окремим кредитом [5].

Станом на 13 квітня 2022 року комерційні банки видали кредитів 2080 с.-г. товаровиробникам на 5 млрд 434 млн грн, основна сума яких була залучена за програмою портфельних гарантій 80 % – 4 млрд 413 млн грн [5]. Областями-лідерами із залучення кредитів є Кіровоградська (1 млрд 81 млн грн), Вінницька (944 млн 182 тис. грн), Дніпропетровська (738 млн грн), Одеська (549 млн 908 тис. грн) та Львівська (348 млн 891 тис. грн) [5].

До числа комерційних банків, які надають відповідне кредитування належать: АТ «Ощадбанк», АТ КБ «ПриватБанк», АТ «ПУМБ», АТ «ПроКредит Банк», АТ «Райффайзен Банк», АБ «Укргазбанк», АТ «Укрексімбанк», АТ «Кредобанк», АТ «МІБ», АТ «Креді Агріколь банк», АТ «ОТП Банк», ПАТ «МТБ Банк», АТ «Агропросперіс Банк», АТ «Полтава-Банк», ПАТ «Банк Восток», АТ «Банк Альянс», АТ АКБ «Львів», АТ «Асвіо Банк», АТ «Таскомбанк», АТ «Піреус Банк МКБ», АТ «Кредитвест Банк», АТ «КІБ» [5].

Кабінетом Міністрів України активовано додаткові механізми кредитування суб'єктів аграрного сектору, зокрема, через розширення програми «Доступні кредити 5-7-9%» щодо отримання українськими підприємствами кредитних коштів до 60 млн грн під 0% [3]. Відтак, з початку війни зі всієї суми виданих кредитів за програмою «5-7-9%», 42% припадає на аграрний сектор, а саме 12 тис. фермерських господарств витратять кошти на закупівлю добрив, пального та ін. [3].

Крім того, НБУ ініційовано перегляд положення щодо провадження діяльності зі страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою для зняття обмежень на участь страховиків у такому страхуванні.

В умовах воєнного стану активізація кредитної діяльності, розширення спектру програм державної підтримки сприятиме налагодженню фінансових відносин аграрних підприємств.

Література:

1. Теоретичні основи управління фінансовими ризиками. URL: <http://surl.li/bttcd> (дата звернення: 07.04.2022).
2. Нікола С.О. Фінанси підприємств : навчальний посібник. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова. 2020. 206 с.

3. Уряд розширив доступ аграрних підприємств до пільгового кредитування. URL: <http://surl.li/btrkq> (дата звернення: 07.04.2022).

4 Уряд вніс уточнення щодо агровиробників, які мають право на державну підтримку. URL: <http://surl.li/btrkr> (дата звернення: 13.04.2022).

5. Банки видали аграріям кредитів майже на 5 млрд 434 млн грн. URL: <http://surl.li/btrkt> (дата звернення: 14.04.2022).

СЕКЦІЯ «СУЧАСНІ КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ Й ОСВІТІ»

ПОРЯДОК ВВЕДЕННЯ РОБОТИЗАЦІЇ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

*Пісоченко Т. С., канд. екон. наук,
асистент кафедри інформаційних систем та технологій
Миколаївський національний аграрний університет*

Анотація: Розглянуто поняття роботизованої автоматизації та штучного інтелекту. Наведені види штучного інтелекту та порядок впровадження роботизації у бухгалтерський облік

Ключові слова: роботизація, робот, штучний інтелект

В XXI столітті в бухгалтерії все більшу актуальність, крім традиційних засобів, набувають технології автоматизації обліку, такі як роботизована автоматизація (RPA – Robotic Process Automation) та штучний інтелект (AI – Intelligent Automation).

RPA-рішення імітують роботу бухгалтера з інтерфейсом програми із закладеного алгоритму. Робот створює та проводить рахунки-фактури на основі накладної. Збоку це виглядає наступним чином: курсор бігає екраном, заповнює документ, натискає кнопки. Повна ілюзія роботи бухгалтера тільки бухгалтер – відсутній. Такий варіант використовується для роботи в старих бухгалтерських програмах, що не мають інтерфейсу програми, за допомогою якого програма взаємодіє з іншими автоматизованими системами. Найсучасніші бухгалтерські програми вміють безпосередньо взаємодіяти з роботами. У системі легко з'являються готові документи та звіти без використання графічного інтерфейсу. На базі RPA-платформи electroNeek вирішуються такі завдання, як створення первинної документації, виставлення рахунків та відстеження оплати за ними, звіряння взаєморозрахунків з контрагентами, перенесення даних у бухгалтерську базу з CRM-системи. Схожий перелік завдань закриває рішення лідерів глобального ринку RPA-компаній UiPath (uipath.com), Automation Anywhere (automationanywhere.com) та Blue Prism (blueprism.com) [1].

Введення в дію RPA починається з формалізації та опису бухгалтерських бізнес-процесів. Згодом роботи налаштовуються під виконання заданих